

Turvallisuusjaos ASAF esittäytyy

Suomen Automaatioseura ry:n jaoksista seuraavana esittelyvuorossa on Turvallisuusjaos ASAF (Automation Safety Forum). Turvallisuusjaoston tarkoituksena on kehittää yhteistoimintaa ja koota yhteen automaation turvallisuusasiantuntemusta eri tahoilta ja edistää automaattisten prosessien ja järjestelmien toiminnallista turvallisuutta sekä tietoturvaluutta.

TEKSTI **MATTI RANINEN, KIWA INSPECTA OY**

Automaation turvallisuuteen kiinnitetään nykyisin paljon huomiota monilla eri aloilla, koska ohjelmistopohjaisen automaation monimutkaisuus edellyttää toiminnallisen turvallisuuden standardeihin perustuvia toteutusprosesseja, automaatio on vahvemmin verkottunutta ja samalla tietomurrot ovat lisääntyneet automaatiototeutuksiin. Nämä tekijät tuovat uusia haasteita toteutusprojekteihin ja ylläpitoon.

Keskeinen kysymys automaation turvallisuudessa on turvatoimintojen toteuttaminen ohjelmoitavien elektronisten järjestelmien avulla. Lisäksi viime aikoina automaatiojärjestelmien kyberturvallisuus on noussut uudeksi uhkakuvaksi.

Jaoksen tavoitteena on edistää automaation turvallisuutta syventämällä jäsentensä ammattitaitoa auttamalla eri sovellusalueille kehittyneiden ratkaisujen siirtymistä laajempaan tietoisuuteen ja käyttöön sekä tekemällä suomalaista automaation turvallisuusosaamista kansainvälisesti tunnetuksi. Tavoitteenamme on tarjota ja kehittää jäsenillemme suomenkielisiä keskustelufoorumeita, jossa turvallisuusasioita kyetään tarkastelemaan sekä kokonaisvaltaisesti että käytännönläheisesti.

Jaos on perustettu vuonna 2001 aktiivisten jäsenien toimesta, perustajajäseninä ovat toimineet muun muassa **Matti Sundqvist, Timo Malm, Harri Heimbürger ja Mika Kaijanen.**

Muita aktiivisia jäseniä on ollut myös, josta hyvänä esimerkkinä on toiminut **Janne Peltonen**, joka on ollut automaatioseuran jäsen jo yli 20 vuotta ja toiminut myös turvallisuusjaoksen puheenjohtajana.

Turvallisuusjaos toimii aktiivisesti järjestäen erityyppisiä tilaisuuksia, tosin korona-aika on tuonut uusia haasteita. Korona-aikana muutettiin toimintaa etäpähtumiksi, joista ASAF-kahvit ovat keränneet hyvin osanottajia. ASAF-kahvit on teams etäpähtumä, jossa on lyhyt alustusluento sekä vapaamuotoista keskustelua aiheesta ja aiheen vierestä. ASAF-kahvit pyritään järjestämään parittoman kuukauden viimeinen perjantai kello 13.30 - 14.00 ja tilaisuus jatkuu keskustelutilanteen mukaan. Tilaisuus löytyy automaatioseuran kalenterista, josta tilaisuuteen voi ilmoittautua heinäkuuta lukuun ottamatta.

Turvallisuusjaoston toiminnan perinteikäs muoto on ollut menestyksekkäät teemapäivät, joissa on saatu kuulla lukuisia asiantuntevia esityksiä turva-automaation osajilta eri toimialoilta. Teemapäiviä on tyypillisesti järjestetty keväällä järjestettävän jaoston vuosikokouksen yhteydessä. Teemapäivä ja vuosikokoustilaisuus on tarkoitus järjestää jälleen koronamatkustusrajoitusten poistuttua.

Turvallisuusjaos viettää tänä vuonna 20 juhlavuotta ja kutsuu toimintaan mukaan uusia aktiivisia automaation asiantuntijoita esimerkiksi toiminnallisen turvallisuuden ja kyberturvallisuuden osa-alueilta. Uutta toimintaa on tarkoitus kehittää kyberturvallisuuden ja toiminnallisen turvallisuuden osa-alueilla, tästä hyvänä esimerkkinä automaatioseuran julkaisema uusi Automaation tietoturva -kirja.

Toivomme jaostoon lisää aktiivisia toimijoita, joilla on uusia näkemyksiä ja ideoita toiminnan kehittämiseksi.

Kiinnostuitko turvallisuusjaoksen toiminnasta? Tule mukaan toimintaan ja ota rohkeasti yhteyttä toimikunnan hallituksen jäseniin tai automaatioseuran toimistoon. Hallituksen jäsenet tavoitat automaatioseuran toimiston kautta. Turvallisuusjaokselta löytyy myös LinkedIn-ryhmä nimellä ”Turvallisuusjaosto”.

Johtokunta vuodelle 2021 - 2022

- **Matti Raninen**, Inspecta Oy, pj.
- **Sami Matinaho**, Neste Engineering Solutions Oy, varapj.
- **Antti Pakonen**, VTT, sihteeri
- **Ari Kuisma**, JAMK
- **Tarmo Kellomäki**, Huld Oy
- **Janne Peltonen**, Fennovoima Oy
- **Juha Turunen**, Mipro Oy
- **Marko Varpunen**, Trustiikki Oy
- **Kari Hakkarainen**, Inspecta Tarkastus Oy

Keskeisiä teemoja ovat:

- Automaation koko elinkaaren hallinta dokumentoidusti
- Vaarojen tunnistus ja riskin arviointi
- Turvallisuuden eheyden tasojen määrittely
- Turvallisuuden hallintajärjestelmät
- Käyttöliittymät
- Turvajärjestelmät ja -laitteet
- Turvallisuuteen liittyvät säädökset ja standardit
- Automaation laatu
- Automaation tietoturva ja kyberturvallisuus
- Todennus, kelpuus ja kelpoistus
- Koulutus